

KÄSKKIRI

30.07.2020 nr 155

**2020. a nutika teenuste taristu arendamise toetamise
investeeringute kava nr 1**

Vastavalt perioodi 2014–2020 struktuuritoetuse seaduse § 15 lõike 8 punktile 2 ning majandus- ja taristuministri 12. märtsi 2015. a määruse nr 21 „Nutika teenuste taristu arendamise toetamise tingimused ja investeeringute kava koostamise kord“ § 18 lõikele 3 kinnitan „2020. a nutika teenuste taristu arendamise toetamise investeeringute kava nr 1“ vastavalt käskkirja lisale (lisatud).

(allkirjastatud digitaalselt)

Raul Siem

väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister

KINNITANUD
väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister
30.07.2020
käskkirjaga nr 155
Lisa 1

Jrk nr	Toetuse taotleja	Projekti nimetus	Projekti eesmärk	Projekti tulemused	Projekti rakendamise eeldatav tähtaeg	Projekti eeldatav maksumus (EUR)	Projektile eraldatava toetuse suurim summa (EUR)	Toetuse suurim osakaal abikõlblikes t kuludest	Vastavalt perioodi 2014-2020 struktuuritoetuse seaduse § 15 lg 4 p 9*
1.	Riigi Infosüsteemi Amet	Ühiskonnale oluliste teenuste osutamise turvalisuse mõõtmine ja tõstmine	Projekti eesmärk on tõsta OTOde (oluliste teenuste osutaja) teadlikkust küberohtudest, vähendada OTOde võrkudes olevaid nõrkusi ja läbi selle tõsta OTOde teenuste töökindlust.	Projekti tulemusena paraneb testimisse hõlmatud OTO juhtkonna ja spetsialistide teadlikkus nende asutuse infoturbealasest olukorrast. Lisaks antakse neile sisuline ülevaade konkreetsetest tehnilistest ja organisatoorsest puudustest koos soovitud olukorra parendamiseks. Projekti tulemusena tehtud soovitude rakendamisel paraneb asutuste juhtimis-, side ja/või IT süsteemide valmisolek küberrünnakuteks	24 kuud	360 000,00	360 000,00	100% (sh kaetakse 85% projekti abikõlblikest kuludest Euroopa Regionaalarengu Fondi vahenditest ja 15% riikliku kaasfinantseeringuna)	Käesoleval projektil ei teki pärast projekti lõppu edasisi halduskulusid.
<p>Projekti kirjeldus:</p> <p>Projekti eesmärk on praktiliste ründekatsetega testida, kas ja kuidas on potentsiaalsel ründajal võimalik saavutada ligipääs OTO kriitilistele juhtimis-, side või IT-süsteemidele, kui ta soovib oluliselt häirida ja/või katkestada ühiskondlikult olulise teenuse toimimist. Vigade tuvastamisel tehakse ettepanekud nende parandamiseks. Projekti tulemuseks on igale OTOle esitatavad 2 kirjalikku raportit:</p> <p>1) Juhtkonnale mõeldud üldisem raport, mis sisaldab hinnangut ressurssidele, mille olemasolul on potentsiaalsel ründajal võimalik korraldada edukas küberrünnak asutuse süsteemide vastu ning hinnangut üldisele infoturbealasest olukorrale koos järelduste ja ettepanekutega, mis sisaldavad ka soovitude hinnangulisi maksumusi.</p> <p>2) Tehnilistele ekspertidele suunatud detailne raport koos leidude ja ettepanekutega probleemi kõrvaldamiseks ning ilmnunud probleemide koondtabelit, kus tuuakse välja soovituslik järjekord probleemide lahendamiseks.</p>									

2.	Riigi Info-kommunikatsiooni Sihtasutus	Asukohapõhine kiire ohuteavituse süsteem (AKOS) – põhiplatvorm	Projekti eesmärgid : 1) luua Eestile valmidus ohuteavitussüsteemi rakendamiseks, et tagada elanikkonna ohuteavitus kriisisituatsioonis ja valmidus saata riigile olulisi SMS põhiseid teavitussõnumeid (nt isikkooseisu teavitamine, reservkogunemised jne). 2) täita Euroopa Elektroonilise Side Seadustikust ja valitsuse otsused ohuteavitussüsteemi loomiseks.	Projekti tulemusena: 1) luuakse ohuteavitussüsteemi osaline funktsionaalsuse valmidus 2) on võimalik saata ametkondlikke SMS sõnumeid etteantud mobiilinumbritele ja võtta vastu vastussõnumeid välja saadetud sõnumitele 3) luuakse API (eelistatult X-tee) kaudu liidestus integreerumaks Häirekeskuse HKSOS info-süsteemiga. Kui seda liidestust ei tule, kasutatakse AKOS platvormi sisest ohuteavituse funktsionaalsust. 4) luuakse keskne juhtimissüsteem (seire võimekus) ja protseduurid teenuse 24/7/365 toimimiseks.	24 kuud	500 000,00	500 000,00	100% (sh kaetakse 85% projekti abikõlblikest kuludest Euroopa Regionaalarengu Fondi vahenditest ja 15% riikliku kaasfinantseeringuna)	Loodavat rakendustarkvara arendab edasi ja haldab RIKS (1FTE). Halduskulu on planeeritud RIKS eelarves, mis kaetakse RIKS-le eraldatava toetuse sihtfinantseeringust (MKM) saadud summadest (ca 150 000€ aastas).
<p>Projekti kirjeldus: 2020 aastal on selgunud olulisemad kitsaskohad riigipoolse SMS teavituse saatmisel : 1) teavituse tegemiseks peab olema välja kuulutatud hädaolukord (ainult siis on mobiilsideoperaatorid kohustatud ohuteavitust tegema) 2) SMS teavituse tegemise peab otsustama valitsus, 3) ministeerium peab andma vastava korralduse mobiilsideoperaatoritele, kes omakorda hakkab organiseerima teavitust, 4) ministeeriumitel puuduvad eraldiseisvad kokkulepped mobiilioperaatoritega, 5) mobiilsideoperaatoritel lisandub käsitöö kasutajate tuvastamiseks ja sõnumite edastamiseks. Eelpool mainitud käsitöö ei taga operatiivset infoliikumist ning võib võtta aega maksimaalselt nädal. Tööjõukulu igas ministeeriumis ca 1-2 inimest, kes peab koordineerima operatiivset ohuteavituse edastamist selle vajaduse tekkimisel.</p> <p>Projekti käigus luuakse tehniline lahendus koos kaardirakendusega, kus saab piiritleda ohupiirkondasid (ohupiirkond valitav) ja edastada etteantud mobiiltelefoni numbritele teavitusi SMS sõnumi vahendusel sõltumata inimese valitud operaatorist sh võimalus edastada ohuteavitusi ka kodanikele välismaal (need kes on ennast registreerinud reisitargalt lehel). Ministeeriumitel tekib võimalus saata olulisi teavitussõnumeid. Võimalus saada kiirelt ülevaade nt isikkooseisu kokku kutsumiste kohta. Lisaks tekib oluline aja kokkuvõtte teavitussõnumite välja saatmisel.</p>									

3.	Rahandus- ministeeriumi Info- tehnoloogia- keskus	Välise mailiperimeetri kliendivajadustele (RMV/KUM) kohandamine ja käideldavuse tõstmine	Eesmärgid: 1) Võtta maili- liikluse seireks ning viiruste, pahavara ja spämmiga võitlemiseks kasutusele kaasaegne ning jätkusuutlik lahendus. 2) Tõsta maili- liikluse turbetaset 3) Vähendada halduskeerukust ja vabastada administree- rimisele kuluvat aega. 4) Tekitada läbi- paistvus maili- liikluses: kasutajad omavad ülevaadet, millised kirjad on süsteemi poolt eemaldatud. 5) Maili- perimeetri uuendamise automatiseerimine ning konfiguratsiooni failide muutmine mailiserverites domeenide lisandumisel.	Projekti tulemused: RMV ja KuM valitsemisala asutuste mailiteenuse kaudu tehtavate rünnete, viiruste, paha- ja nuhkvara tõrjumiseks ning leviku piiramiseks on juurutatud jätkusuutlik tarkvaralahendus, mis kontrollib väljast sisenevaid maile ning teostab neile automaatanalüüse. Probleemide korral takistab kirjade edasist liikumist ning teavitab kasutajat, et temale adresseeritud e-kiri on süsteemi poolt kinni võetud.	24 kuud	180 000,00	180 000,00	100% (sh kaetakse 85% projekti abi- kõlblikest kuludest Euroopa Regionaal- arvu Fondi vahenditest ja 15% riikliku kaas- finantseerin- guna)	Jätkusuutlikuks toimimiseks vajalike kulude vähemalt 5-aastane eelarve (majutus ja hooldus) kaetakse RMITi eelarvest.
<p>Projekti kirjeldus: Rahandusministeeriumi Infotehnoloogiakeskuse (RMIT) üheks strateegiliseks eesmärgiks on tagada infosüsteemide käideldavus ja reageerida probleemidele enne, kui klient neid kogeb. Projekti raames hangitakse ja juurutakse väline mailiperimeetri keskkond, mis kontrollib sisenevaid e-maile, analüüsib neid ning vajadusel tõkestab nende edasiliikumist, saavutades seeläbi turvalise suhtluskanali ametniku ja kodaniku vahel.</p>									

4.	Siseministeeriumi info- tehnoloogia ja arenduskeskus	Biomeetriapõhise võrdlussüsteemi (ABIS) rakendamine	Projekti eesmärkideks on ABIS kesk- süsteemi hanke raames ostetud tarkvara paigaldamine toodangu- keskkonda ning biomeetriliste andmete talletamise ja võrdlemise teenuste avamine seotud menetlus- süsteemidele ja riistvara hankimine, mille peale paigaldada ABIS kesk- süsteemi hankes soetatud tarkvara ning rakendada biomeetria võrdlemise võimekus toodangu- keskkonnas.	Projekti tulemuseks on ABIS biomeetria töötlemise ja võrdlusteenuste käivitamine toodangukeskkonnas. Projekti tulemusena on menetlustele eelnevas isiku tuvastamise protsessis kasutusel võimekus võrrelda isikult hõivatud sõrmejälgi andmebaasis asuvate sõrmejälgedega.	24 kuud	485 380,00	485 380,00	100% (sh kaetakse 85% projekti abi- kõlblikest kuludest Euroopa Regionaalar- engu Fondi vahenditest ja 15% riikliku kaas- finantseerin- guna)	SMIT-i olemasolevad arendusmeeskonnad teostavad edasised jooksvad arendustööd ning tagavad süsteemi haldamise ja majutamise projekti eesmärkidele vastavalt vähemalt viie aasta jooksul pärast projekti lõppemist. Püsikulud (arendus 287 000 € ja riistvara 85 340 €) kaetakse RE-st.
<p>Projekti kirjeldus: Projekti raames rakendatakse innovaatiline automaatne biomeetria võrdlussüsteem ABIS, mis võimaldab teha arenguhüppe biomeetria kasutamisel kuritegude lahendamiseks ning tõsiskindla isikusamasuse tuvastamiseks nii piiril, isikut tõendavate dokumentide väljaandmisel, õigusliku staatuse menetlustes kui ka õiguskaitse tegevustes.</p>									